

Quick scan ecologie

Veldstralaan 4 te Spanbroek

2 april 2021

Samenvatting

Voor de planlocatie Veldstralaan 4 worden plannen voorbereid voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen in de gevels en schuine daken van het schoolgebouw niet is uit te sluiten. Ook in een aantal bomen rond het grasveld is de aanwezigheid van vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten. Verder is de mogelijk een jachtgebied aanwezig. Voor de geplande werkzaamheden wordt een onderzoek naar deze soorten geadviseerd.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is nodig als een effect niet is te vermijden.

Inhoud

- 2 - Inleiding
- 3 - Beschrijving gebied
- 4 - Waarnemingen
- 8 - Analyse
- 10- Advies & Bronnen

Inleiding

Voor de planlocatie Veldstralaan 4 worden plannen voorbereid voor ruimtelijke ontwikkelingen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

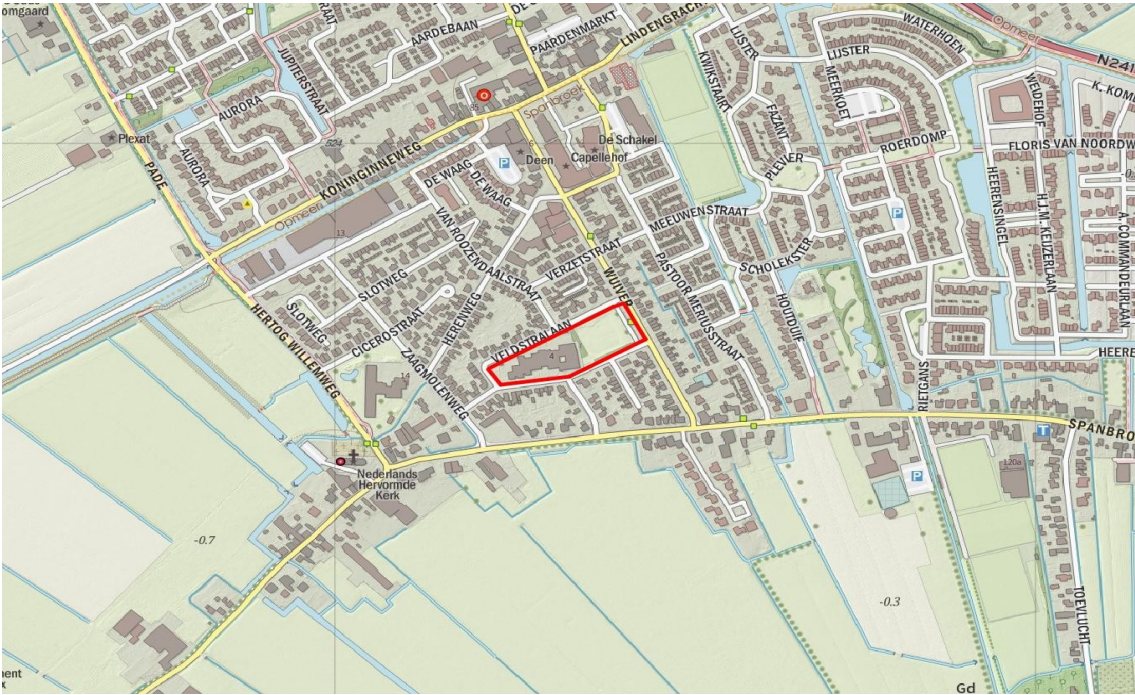
Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 29 maart 2021 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

Colofon

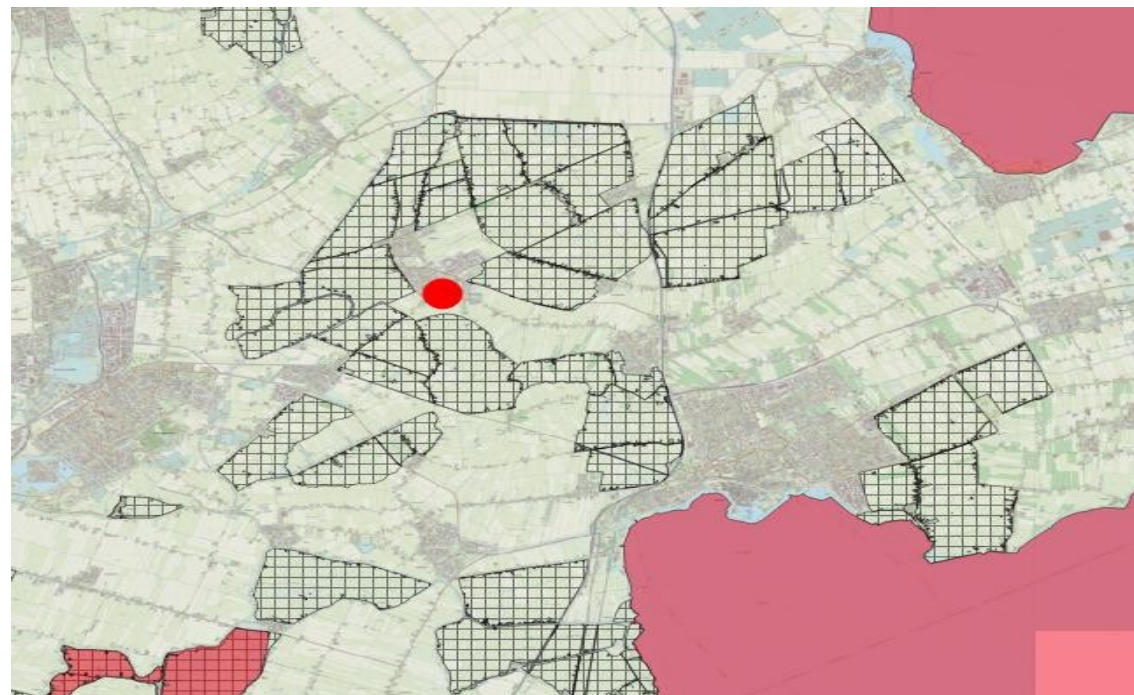
Opdrachtgever	Buro Reikwijdte
Projectnummer	21.148
Datum	2 april 2021
Auteur	M.A. Nieuwhof
Gecontroleerd	P.J.H. van der linden
Status	concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

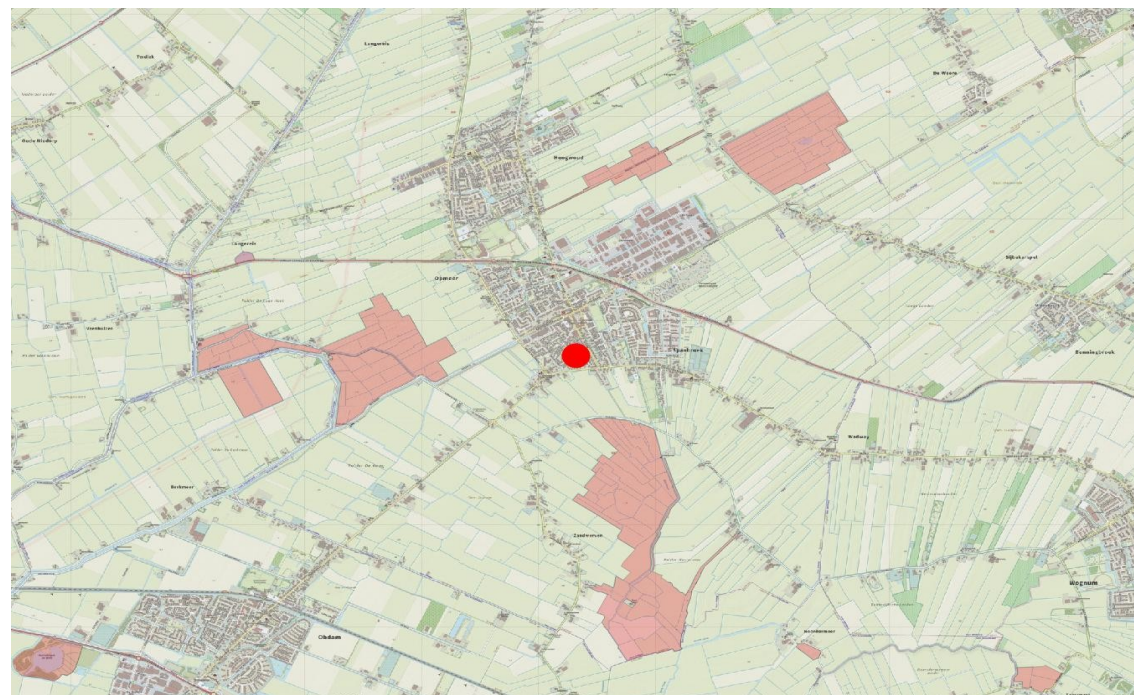
Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden (rood) en Weidevogelleefgebieden (raster).

Ligging van de Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie betreft het basisschoolgebouw incl. terrein van de Sint Bonifatius School, een recreatief grasveld/speelveld en parkeerplaats aan Veldstralaan 4 in het dorp Spanbroek gemeente Opmeer. De locatie bevindt zich binnen de bebouwde kom en is omsloten door de Veldstralaan, Wuiver, Schoolstraat en Docter van Balen Blankenstraat. De bebouwing in de omgeving betreft vrijstaande woningen en rijtjeswoningen in de genoemde straten.

De Natura 2000-gebieden liggen op vrij grote afstand. Op 9 km van de onderzoekslocatie ligt Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt eveneens op 640 m afstand van de onderzoekslocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000 gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

Weidevogelleefgebied

De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking. De weidevogelleefgebieden liggen op grote afstand van de planlocatie.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locatie wordt beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 29 maart 2021 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 29 maart 2021 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof helder, droog weer met een temperatuur van 13 °C en windkracht 5 Bft uit het zuidwesten.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Waarnemingen van vleermuizen worden gedaan aan de N241 ten noorden van de locatie. Van huismussen (*Passer domesticus*) zijn waarnemingen bekend Spanbroekerweg ten westen en Kamile ten noorden. Waarnemingen van gierzwaluw (*Apus apus*) zijn bekend aan De Waag ten noorden. Er is een waarneming bekend van Ransuil in de achtertuin van Dr. van Balen Balkenstraat nr. 16 ten zuiden van de locatie. Er zijn geen waarnemingen van overige uilensoorten, roofvogels, amfibieën of reptielen bekend in de omgeving van de locatie.

Vegetatie en planten

Rond de parkeerplaats en het grasveld zijn bomen aan te treffen zoals es (*Fraxinus excelsior*), zwarte els (*Alnus glutinosa*) en cultivars. Een aantal bomen zijn begroeid met klimop (*Hedera helix*). Rond de bomen zijn meerdere algemene struiken aan te treffen zoals liguster, sleedoorn (*Prunus spinosa*) en hulst (*Ilex aquifolium*). De bodem rond bomen en struiken is voor grote delen bedekt met speenkruid (*Ficaria verna*). Langs de randen van het grasveld is op een aantal plaatsen paardenbloem (*Taraxacum officinale* s.l.) aan te treffen.

Op het terrein van de school zijn een aantal bomen aanwezig zoals es, wilg (*Salix spec.*) en spar (*Picea abies*). Verder zijn er verschillende algemene tuinplanten en struiken aan te treffen rond de bebouwing. Langs de gevels is op een aantal plaatsen paardenbloem en veldkers (*Cardamine hirsuta*) aangetroffen. Tegen een gevel aan de zuidoostzijde is muurleeuwenbek (*Cymbalaria muralis*) aangetroffen.

Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaardere beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend – alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpan-

nen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Binnen de planlocatie is een schoolgebouw aanwezig. Het gebouw heeft voornamelijk platte daken bedekt met dakleer. Op een laagbouw deel van de school zijn schuine daken aanwezig bekleed met dakleren delen. Het dakleer vertoont geen zichtbare openingen. In de nokken van de schuine delen zijn openingen aanwezig. De dakranden zijn aluminium en hout. Deze vertonen geen zichtbare openingen. De gevels van het gebouw bestaan voor een groot deel uit gemetseld steen. In deze gevels zijn op meerdere plaatsen open stootvoegen aanwezig. Onder de dakrand in een gemetseld deel aan de zuidoostzijde is een opening in het metselwerk aangetroffen. De overige gevels van het gebouw zijn van beton en kunststof. Deze vertonen geen zichtbare openingen. De kozijnen en deurposten zijn van hout. Deze vertonen geen zichtbare openingen. De openingen in de gevels en nok van de schuine daken maakt het mogelijk voor vleermuizen om zich op te houden in het gebouw. Op de overige delen van de planlocatie is geen bebouwing aanwezig.

In de bomen rond het grasveld zijn enkele holtes aanwezig die potentiële geschikt zijn voor vleermuizen om zich op te houden. In de bomen op en rond het terrein van het schoolgebouw zijn geen holtes aangetroffen.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

De locatie bevindt zich binnen de bebouwde kom. Er is kans op een jachtgebied op locatie is aanwezig boven het grasveld op locatie. De kans op potentiële vliegroutes is niet aanwezig in de omgeving van de locatie.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen en in de directe omgeving van de planlocatie is kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel (*Eurinaeus europaeus*), spitsmuizen en muizen. Er zijn geen sporen van marters aangetroffen op en in de directe omgeving van de planlocatie. De planlocaties beschikt over onvoldoende geschikt habitat voor marters om zicht op te kunnen houden. De kans op aanwezigheid van deze soorten is daarom niet te verwachten.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Er is geschikt habitat aanwezig in de omgeving van de planlocaties voor huismussen. Er is geen mogelijkheid voor huismussen om zich te vestigen binnen de planlocatie. Dit door het ontbreken van geschikte openingen voor nestplaatsen in de school. En het ontbreken van overige bebouwing op locatie. Er zijn geen huismussen of sporen van

huismussen aan getroffen op locatie tijdens onderzoek. Er is geen mogelijkheid voor gierzwaluwen om zich te kunnen vestigen. Dit door het ontbreken van geschikte invlieg openingen voor gierzwaluwen om zich te kunnen vestigen. Er zijn geen sporen van gierzwaluwen aangetroffen op of in de omgeving van het perceel. Er zijn geen nesten of overige sporen van roofvogels of uilen aangetroffen zowel binnen als in de omgeving van de locatie.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is de kans op algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Er is mogelijkheid voor algemeen voorkomende broedvogels om te nestelen in de bomen en struiken op en in de omgeving van de locatie. In een aantal bomen rond het grasveld zijn nesten van ekster (*Pica pica*) aangetroffen.

Herpetofauna en vissen

Er is geen oppervlaktewater aanwezig voor watergebonden organismen op of in de omgeving van de locatie. Watergebonden organismen zijn daarom binnen de locatie niet te verwachten.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocaties voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 29 maart 2021 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen in de gevels en schuine daken van het schoolgebouw. In een aantal bomen rond het grasveld is de aanwezigheid van vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten. Ook het aanwezig zijn van een jachtgebied voor vleermuizen boven het grasveld is mogelijk aanwezig. Voor de geplande werkzaamheden wordt een onderzoek naar deze soorten geadviseerd.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels op en rond de locaties in bomen en struiken. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhoppen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is

het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

In de nieuwe Omgevingswet zijn enkele wijzigingen opgenomen die zijn weerslag hebben op het ecologisch onderzoek. De belangrijkste wijziging is de doorlooptijd c.q. houdbaarheid van een rapport dat is gesteld op 2 jaar voor alle onderzoeken. Verder is de zorgplicht aangescherpt. Het zal zich nog moeten uitkristaliseren, maar het lijkt er op dat ook algemene soorten geïnventariseerd moeten worden (het simpel vaststellen dat ze niet zijn uit te sluiten is niet genoeg). Niet duidelijk is hoe intensief dat onderzoek moet zijn. Vooralsnog zullen we in een aanvullend onderzoek ook nadrukkelijk deze soorten benoemen.

Natura 2000

De beschermde Natura 2000-gebieden ligt op een afstand van ongeveer 9 km van de planlocatie. De werkzaamheden betreft ruimtelijke ontwikkeling op locatie. De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is nodig gezien de aard van de werkzaamheden. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voorname, wordt geen effect verwacht.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de planlocatie Veldstralaan 4 worden plannen voorbereid voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 29 maart 2021 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 29 maart 2021 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen in de gevels en schuine daken van het schoolgebouw niet is uit te sluiten. In een aantal bomen rond het grasveld is de aanwezigheid van vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten. Ook het aanwezig zijn van een jachtgebied voor vleermuizen boven het grasveld is mogelijk aanwezig. Voor de geplande werkzaamheden wordt een onderzoek naar deze soorten geadviseerd.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels op en rond de locaties in bomen en struiken. Ook op de platte daken van het schoolgebouw is het mogelijk voor een aantal algemene broedvogels om te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is nodig als een effect op de soorten niet is te vermijden.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie is nodig gezien de aard van de werkzaamheden. Andere effecten op de Natura 2000-gebieden en/of het Natuurnetwerk Nederland zijn uit te sluiten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruiterbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- provincienoordholland.nl
- waarneming.nl